

लुम्बिनीको विशेष अधिवेशन आज

अधिवेशन विरुद्धको रिट हर्न नभ्याइनेमा

तिलोत्तमा/बुटवल, २६ साउन। लुम्बिनी प्रदेश सभाको विशेष अधिवेशनविरुद्ध सर्वोच्चमा दायर भएको रिटको प्रारम्भिक सुनुवाइको पेशी बुधवारलाई सरेको छ।

विशेष अधिवेशन आह्वान विरुद्ध सत्तापक्ष एमालेका तर्फबाट प्रदेश सांसद लिला गिरीले प्रदेश प्रमुखको कार्यालयलाई विपक्षी बानाएर रिट दायर गर्नुभएको थियो। उक्त रिटको सुनुवाइ न्यायाधिस प्रकाशमानसिंह रातको इजलाशमा तोकिएको थियो। इजलाशमा मंगलबार रिट हेन नभ्याइएपछि बुधवारका लागि पेशी सरेको सर्वोच्च अदालतका प्रवक्ता बाबुराम दाहालले जानकारी दिनुभयो।

यसअघि विशेष अधिवेशन रोक्न अधिवक्ता प्रवेश केसीले रिट पेश गर्नु भएको थियो।

उक्त रिट सर्वोच्चका मुख्य रीजिस्ट्रार लालबहादुर कुँवरले दरपीठ गरि दिनु भएको

थियो। त्यसपछि लुम्बिनी प्रदेशको सत्तारूढ दल एमालेकै सांसद अधिवेशन बोलाउने प्रदेश प्रमुखको निर्णयविरुद्ध अदालत गएका हुन्।

सर्विधानको धारा १६८ को उपधारा १ बमोजिम बहुमत प्राप्त दलको नेताका रूपमा शंकर पोखरेल गत वैशाख १९ गते नियुक्त भएको दाबी

गर्दै रिट निवेदनमा दुई वर्षसम्म अविश्वास प्रस्ताव ल्याउन नपाइने जिकिर गरिएको छ। विपक्षी गठबन्दनका ३४ सांसदको हस्ताक्षरमा गरिएको समावेदनपछि प्रदेश प्रमुख अमिक शेरचनले साउन २७ गतेका लागि प्रदेशसभाको विशेष अधिवेशन आह्वान गर्नु भएको छ। जसअनुसार बुधवार

आज विशेष अधिवेशनमा मुख्यमन्त्रीविरुद्धको अविश्वास प्रतावायाथि छलफल हुनेछ। हाल प्रदेशसभामा रहेका ८० सदस्यमध्ये मुख्यमन्त्री पोखरेलको दल नेकपा एमालेका ३८ सांसद मात्र छन्। सत्तापक्षले अविश्वासको प्रस्ताव सामना गर्ने कि राजीनामा गर्ने तय भएको छैन।

सांसदद्वारा कारोना महामारी रोक्न माग

रासस/काठमाडौं, २६ साउन। सांसदहरूले मुतुकमा देखिएको भ्रष्टाचार, अनियमितता, कोभिड-१९ को महामारी, मनसुनजय विप्रदूजस्ता घटना न्यूनीकरणमा गम्भीरतापूर्वक लाम्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भएको छ। राष्ट्रियसभाको मंगलबारको विशेष सायमा बोल्दै उहाँहरूले बाढीपहिरोबाट प्रभावितको पुनःस्थापनका साथै ऊहरुलाई उचित क्षतिपूर्ति दिन पनि माग गर्नुभएको छ। बैठकमा गम्भीरतापूर्वक सत्तापक्षले सरकारको विशेष सायमा बोल्दै उहाँहरूले बाढीपहिरोबाट प्रभावितको पुनःस्थापनका साथै ऊहरुलाई उचित क्षतिपूर्ति दिन पनि माग गर्नुभयो।

योजना सम्पन्न गर्न सरकारसँग उहाँले अनुरोध गर्नुभयो। बैठकमा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) का खिमलाल भद्राईले एक महिना पुऱा पानी सकारात्मक पूर्णांतरु दुःखद भएको उल्लेख गर्नुभयो। सत्ताधारी दलको आलोचना गर्दै उहाँले राजनीतिक दल बलियो भए मात्रे लोकन्त्र बलियो हुने भनाइ राख्नुभयो। सोही पार्टीका सांसद बिमला थिरिमेरो दाढुला घटनाका धाराउनुभयो। बगानले कर नितिकोभन्नेगुनासोकोवास्तविकता सार्वजनिक गर्न पनि सरकारसँग उहाँले माग गर्नुभयो। उहाँले चिया बानालाई पर्यटन विकासमा भरपुर उपयोग गर्नु पनि आग्रह गर्नुभयो। एमालेकै तुलसाकुमारी दाहालले सरकारले भूमि समस्या समाधान आयोग खोरेज गेरे भूमिहीनको समस्या बल्भाएको बताउँदै भारतीय सीमा क्षेत्रमा रहेका सीमान्तकृत र दलित परिवारको ध्यानाकर्ण गराउनुभयो। कक्षा १२ को परीक्षा स्थानित गर्दा विद्यार्थी

मार्यादा पेकोपाउ उहाँले चिन्ता प्रकट गर्नुभयो। सोही पार्टीका अगमप्रसाद बान्तवा राईले इलामको चिया बगानका समस्या समाधानका लागि सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनुभयो। बगानले कर नितिकोभन्नेगुनासोकोवास्तविकता सार्वजनिक गर्न पनि सरकारसँग उहाँले माग गर्नुभयो। उहाँले चिया बानालाई पर्यटन विकासमा भरपुर उपयोग गर्नु पनि आग्रह गर्नुभयो। एमालेकै तुलसाकुमारी दाहालले सरकारले भूमि समस्या समाधान आयोग खोरेज गेरे भूमिहीनको समस्या बल्भाएको बताउँदै भारतीय सीमा क्षेत्रमा रहेका सीमान्तकृत र दलित परिवारको ध्यानाकर्ण गराउनुभयो।

कक्षा १२ को परीक्षा स्थानित गर्दा विद्यार्थी

पाल्ही इन्टरप्राइज

बुटवल-११ देवीनगर, होराइजनचोक (अग्नीपथ अगाडी)

यहाँ हरेक किसिमका लेडिज सुट, साडी, टप्स सेट, प्लाजो, लेहेङ्गा, बेडसिट तथा अन्य थान कपडाहरू उपलब्ध छन्।

सम्पर्क नं.- ९८४४५०९८३/९८१२९८०८५

कपडाको थोक तथा फुटकर बिक्रेता

एडभान्स ग्याष्ट्रो लिभर सेन्टर प्रा.लि

(पेट तथा कलेजो रोग उपचार केन्द्र)

(इण्डोस्ट्रोपी, भिडियो एक्सरे, ई.सि.जि, प्रयोगशाला, औषधी पसल, होल्डबडी चेकअप लगायतका जाँचहरू सहितको सूचिवा सम्पन्न उपचार केन्द्र) यहाँ परिच्याच्चल क्षेत्रका प्रसिद्ध पेटोरोग विशेषज्ञ चिकित्सक डा.मनोज भा(MD) द्वारा नियमित चेकजाँच गरिन्छ।

निम्न लक्षण भएका विरामीले तु-सम्पर्क गर्नुहोला

मुखमा पानी आई राख्ने खाना निल्दा अडके भै हुने, छातीमुट, पेट पोल्ने, खान मन नलाग्ने, थोरै खाए अघाउने, पेट फुले, बान्त हुने वाक, वाक लाग्ने, जण्डिस, पेट सुनिने, खाना नपच्ने, कठिनयत हुने वा पातलो दिशा भइराख्ने, दिशाबाट लगातार रगत जाने, मुखबाट रगत जाने, तौल घट्दै जाने, शरिरमा रगतको कमी देखिने, ग्याष्ट्रिक अल्सर, पेटको सम्भावित क्यान्सर, टि.पि.पहिनान (इण्डोस्ट्रोपी-वायोप्सीहारू) इत्यादी लगायतका जाँचहरू साथै सुगर, प्रेसर, थाइराइड, ज्वरो, डेंगु, रुद्ध खोकी इत्यादी रोगहरूको पनि उपचार गरिन्छ।

बुटवल-८ सुखबानगर (दिप बोर्डिङ स्कूल नजिकै) फोन: ०७१-५४११२०/९८६६६९५३८८

Digitized by srujanika@gmail.com

सम्पादकीय

ਪੀਡਿਤਲਾਈ ਰਾਹਤ ਖੋਝੇ ?

असारदेखि सुरु भएको प्राकृतिक विपद्का घटनाले देशभरका करिब एक हजार बढी घर परिवार बाढी पहिरोको प्रत्यक्ष मारमा परेका छन् । त्यसमध्ये अधिकांश विस्थापित भएका छन् । प्रभावित भएकाहरूलाई विभिन्न सामाजिक संघ संस्थाले राहत प्रदान गर्दै आएका छन् । सरकारले भने आहिलेसम्म प्रभावितलाई पुनर्स्थापिनाको आश्वासन बाहेक अरु केही गर्न सकेको छैन । केपी ओली नेतृत्वको पुरानो सरकार विस्थापित गरी शेरबहादुर देउवाको नेतृत्वमा नयाँ सरकार बनेको धेरै भएको छैन । आशा गरौ नयाँ सरकारले प्रभावितहरूको दिर्घकालीन राहत र पुनर्स्थापिनामा निश्चय नै ध्यान दिएको होला । तर प्रभावित भएकाहरूका लागि यो समय असाध्यै पीडिको समय हो । विपद् पर्दा नागरिकलाई साथ र सहयोग गर्ने सरकार द्यायित्व नै हो । प्राकृतिक विपत्ति कहाँ र कितिवर हुन्छ भन्न सकिन्न । तर, प्राकृतिक विपत्तिमा परेका नागरिकलाई बसोबासको व्यवस्थापनसँगै समयमा नै राहत उपलब्ध गराउने काम सरकारको हो । हरेक वर्ष देशमा वर्षाको समयमा बाढी-पहिरोबाट जन-धनको क्षति हुने गरेको छ । साथै सरकारले पीडित परिवारलाई राहत पनि उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

यो वर्ष सिन्धुपाल्चोकको मेलम्ची स्थानीय जनताका लागि अभिषाप वनेर आएको छ । त्यहाँका सयौँ घर विस्थापित भएका छन् । त्यही अवस्था मनाडमा पनि देखिएको छ । त्यसका अतिरिक्त देशका धेरै स्थानमा बाढी पहिरो प्रभावितहरूले राहत पाएका छैनन । गत वर्षमात्रै पनि पश्चिम होलिया र बेतहनीका धेरै पीडितले अहिलेसम्म राहत पाउनबाट विचित भएका छन् । पीडितको नामावली संकलनमा गाविस सचिवको लापरबाही भएको गुनासो पीडितहरूले गरेका छन् । बाढीपीडितले राज्यबाट पाउने सेवा सुविधाबाट विचित गराउने गाविस सचिवलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउनुपर्छ । बाढीपीडितको नाममा निकासा भएको करोडौं रुपियाँ समयमा वितरण गर्न नसक्ने कर्मचारीहरूलाई कारबाही गर्नुपर्छ । लामो समयपछि राहत पाउने आशामा रहेका बाढीपीडितलाई निराश बनाउने काम कोहीकसैबाट पनि हुनुहुँदैन । अझैपनि समय छ-सरकारले ढिलाई नगरिकन यो वर्ष बाढी पहिरो प्रभावितहरूलाई तत्काल राहत र पुनर्स्थापनाको काम एकैपटक गनुपर्दछ । त्यसका साथै गएको वर्षपनि प्रभावित भएका तर कुनै सहुलियत नपाएकहरूलाई पनि सरकारले सम्बोधन गर्नुपर्दछ । नागरिक नेपालकै हुन । उनीहरूलाई हेयभन्दा पनि अहिले सम्मान र सम्बोधनको खाँचो छ ।

मणिकुमार श्रेष्ठ

नेपाली राजनीतिको सबैभन्दा पुरानो र समाजवादी राजनीतिको परिपक्व दल नेपाली काँग्रेसको अहिले चौधौ महाधिवेशन हुने चर्चा चलिरहेको छ । परिपक्व विचार र स्पष्ट नेतृत्वको अभावमा नेपाली काँग्रेसले विभिन्न समयमा पार्टीभित्र र पार्टी बाहिरबाट आलोचना खेपिरहेको छ । नेपालको इतिहासमा सबैभन्दा पुरानो राजनीतिक दलको रापमा स्थापित पार्टी र नेपालको हरेक प्रजातान्त्रिक तथा लोकतान्त्रिक आन्दोलनको नेतृत्व लिएको पार्टीको चौधौ महाधिवेशनको सरगर्मी चलिरहँदा अहिले काँग्रेसभित्रको विभिन्न खेमाको रस्साकस्सीसमेत सलबलाएको छ। काँग्रेसको नेतृत्वमा भएका विभिन्न प्रकारका आन्दोलन तथा विगतदेखि अहिलेसम्मको इतिहास हेर्दा जनताको जित भए पनि नेपाली काँग्रेसको हार भएको छ । काँग्रेसमा आउने नेतृत्वको कारणले गर्दा विभिन्न समयमा भएको निर्वाचनमा काँग्रेसले पराजय भोग्युपरेको छ । यसको कारण भनेको नै नेतृत्व दूरदर्शी र पारदर्शी हुन नसक्नु हो । नेपाली भूमिमा नेपाली जनताको जनजीविकाको मुद्दासँग जोडिएर नेपाली काँग्रेसले आफ्झो राजनीतिक यात्रा सुरु गरेको आज ७ दशक वित्तिसकेको छ । अनि नेपाली काँग्रेसका संस्थापकहस्तको योगदानलाई उच्च मूल्याङ्कन गरी

हामीले काँग्रेसको राजनीतिक
दृष्टिकोण र परिवर्तनशील
नेतृत्वहस्तको स्थापना गर्न
सक्नुपर्छ।

विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाको
नेतृत्वका २००६ साल चैत २७ गते
स्थापना भएको नेपाली काँग्रेसले
नेपालको राजनीतिक आन्दोलनको
महत्वपूर्ण समयको नेतृत्व गरेका
प्रमाण हामीसामु ढर्लज्ज भएका
छन्। हामीले हेर्ने हो भने नेपालका
प्रथम जननिर्वाचित प्रधानमन्त्री हुने
अवसर पाएको विश्वेश्वरप्रसाद
कोइराला वास्तवमा भन्ने हो उहाँले
एक युवा अवस्थामा नै नेपाल
सरकारको नेतृत्व गर्नुभएको थियो
त्यसैगरी काँग्रेसको नेतृत्वमा भएको
सरकारका युवा नेतृत्वको

कुलबहादुर गुरुड ८८, सीतादेवीया
यादव ६६, चित्रलेखा यादव ५६
वर्ष पुस्तकों का । अहिले पार्टीको
नेतृत्व उहाँहरूको वरिपरिका
घुमरहेको छ । भने टड्कारो रूपमा
युवापुस्तामा नेतृत्व हस्तान्तरणको
सवाल पनि ठिरेहको
छ । यसैरी नेतृत्व हस्तान्तरणको
मुद्दाको नेतृत्व गरिहेका काँग्रेस
नेता गगनकुमार थापा, प्रदीप
पौडेल, विश्वप्रकाश शर्माको
पुस्ता ५० वर्षको हाराहारीमा
रहेका छन् । गगन थापाको पुस्ता
अहिले तेस्रो पुस्ताको नेताका
रूपमा चिन्नन्धन् । यसमी पहिलो
र दोस्रो पुस्ताका नेताहरूले तेस्रो
पुस्ताका नेताहरूलाई सहज रूपमा
नेतृत्व हस्तान्तरण गरिहाल्लन् भने

पुराना पुस्तकाका पाका नेताको वचनलाई तोडून भने नसकेको देखिन्छ । विश्वका कम्युनिस्ट राजनीतिज्ञ दार्शनिक कार्ल मार्क्सले युवाका बारेमा दिएको परिधाराअनुसार 'युवा भनेको त्यो हो जसलाई उमेरले छेँदैन त उसको विचार जुझारु र युवामैत्री हुनुपर्दछ ।' यसैगरी समाजवादी दार्शनिक तथा नेपाली काँग्रेसका संस्थापक विश्वेषवरप्रसाद कोइरालाको अनुसार 'युवा भनेको उमेरभन्दा पनि शारीरिक रूपमा तन्दुरुस्त, मानसिक रूपमा स्फुर्त र सामाजिक रूपमा स्वास्थ्य, वैचारिक रूपमा स्पष्ट भएका व्यक्तिलाई जनाउँछ ।' यसरी हामीले दार्शनिकहरूका कुरालाई अनुसरण गर्ने हो भने पनि युवा भनेको यस्तो व्यक्ति हो जसले देशको लागि गर्नुपर्ने हरेक कामको र हरेक परीक्षितिको नेतृत्व लिन सकछ ।

सबैको चासोको विषय भएको छ । काँग्रेस नेपालको पहिलो लोकतान्त्रिक तथा प्रजातान्त्रिक राजनीतिक दल हो । आजको युगमा विश्व दुई ध्रुवमा विभाजन भएको बेला नेपाली काँग्रेसको महाधिवेशन हुन लागेको छ । नेपाली काँग्रेस स्वभाविले समाजवादी पार्टी हो । यसले नेपालको सिज्हो विकास र प्रगतिको पक्षमा लाए जुझारु प्रतिभाशाली अडान युक्त नेताको छानेट गर्न सक्नु पर्छ । यदि सो विषयमा नेपाली काँग्रेस चुकेको खण्डमा काँग्रेसले अहिलेसम्म बनाएको इतिहासले धिक्कार्णैछन् । जहानियाँ राणाशासन, पञ्चायती व्यवस्थालाई फालेर लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गरेको काँग्रेसले आफ्नो पार्टीभित्र रहेको तानाशाही प्रविधिको अन्त्य गरी सहभागीतामूलक लोकतन्त्र र समाजवादी विचारलाई अनुसरण गर्दै देशको विकासका लागि

नेपाली काँग्रेसको विगतको नेतृत्वको कुरा गर्दा विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला, गणेशमान सिंह, कृष्णप्रसाद भट्टाई, गिरिजाप्रसाद कोइराला, टड्डप्रसाद आचार्य, डा. डिल्लीरामण रेमी, सुशील कोइरालासम्मको नेतृत्वको समीक्षा गर्दा काँग्रेस सभापति सुशील कोइरालाको पालामा नेतृत्व अलिक मात्रामा असफल भएको नै हो । नेतृत्वदायी तवरले लागिएर्ने नेतृत्व स्थापित गर्न सक्युपर्छ । यदि नेपाली काँग्रेसले अंहिलेको चौथौ महाधिवेशनलाई क्रम भज्ञपछिको निरन्तरताको पक्षक्षमा लागी स्पष्ट विचार र सही नेतृत्व स्थापित गर्नका लागि काँग्रेसको तल्लो तहका अधिवेशनदेवी नै लान्पुर्ने आजको आवश्यकता भएको छ । जनताका सानोभन्दा सानो

यसरी उहाँको नेतृत्व कालमा कॉग्रेसले सत्ता सञ्चालन गर्ने मौका पाएको भए पनि उहाँको कार्यकाल खासै सफल हुन सकेन। त्यसको परिणाम स्वरूप अहिले शेरबहादुर देउवाको नेतृत्वको कॉग्रेसले समेत भोग्नुपरिहेको छ। नेतृत्व भएको यस्तो विषय हो, जसका लागि कुनैपनि विषयमा स्पष्ट र जुझारु नेतृत्वका लागि कुनै पनि सम्भूता गर्नु हुँदैन। यसरी सरकारको नेतृत्व गरिरहेको नेपाली कॉग्रेसको चौथीं महाधिवेशनमा कस्तो ढङ्गले अगाडि बढ्छ र को-को नेतृत्वमा पुच्छ भने विषय

कार्यान्वयनको कठघरामा न्यायिक संधारका प्रतिवेदन

बालकृष्ण मैनाली

सर्वोच्च अदालतका माननीय
न्यायाधीश हरीकृष्ण कार्कीको
संयोजकत्वमा गठित अदालत
शुद्धीकरण समितिले देशको
न्यायपालिकामा देखिएका विकृति
र विसंगतिहरूका बारेमा सत्यतथ्य
संकलन गरी तयार गरिएको
प्रतिवेदन हालै न्यायिक नेतृत्वलाई
मुझेको छ । हुन त देशको कुनै
यस्तो निकाय छैन, जहाँ बेथितिले
जरा गाडेको नहोस् । जब-जब
बेथितिले उग्ररूप लिन्छ र जनजन
कडारूपमा प्रस्तुत हुन थाल्छन्
अनि मात्र ती आवाजहरूलाई
मथर पार्न समिति गठनको नाटक
रचन्छ, सत्यतथ्य छानबिन गरिन्छ
र प्रतिवेदन पेस गरिन्छ । अनि
प्रतिवेदन पेस गरेको विषयलाई
प्रतिवेदन दिनुपर्नेले दिएको र
लिनुपर्नेले लिएको फोटोसमेतछापेर
खबरबजारमा खबर सार्वजनिक
गरिन्छ । यो देशको नियति नै
बनेको छ । देशमा अँहलैसम्म
विविध विषयहरूमा थुप्रै समितिहरू
गठन भैसकेका छन् । कठितवटा

विषयमा कीतवटा समिति गठन भए, गठन भएका समितिले के-कस्तो प्रतिवेदन दिए र समितिले दिएका सुभावहरू के-कति कार्यान्वयन भए भने सवालमा देशको सत्ता सञ्चालन गर्ने पूर्वदेखि वर्तमानसम्मका कुनै पनि शासकहरूलाई सोध्ने हो भने सही सत्य जवाप पाउन गाहो मात्रै होइन हम्मे-हम्मे नै पर्दछ र परिरहेको छ । समितिको प्रतिवेदनले अवस्थाअनुसार कसैलाई दोषी देखाउँछ त कसैलाई निर्दोष । त्यो स्वाभाविक हो तर कतिपय प्रतिवेदन त्यस्ता पूर्वग्रही हुन्छन्, जुन निर्दोषीलाई दोषी करार गरेर दोषीलाई निर्दोषीमा रूपान्तरण गरिदिएका हुन्छन् । बेलाबेलामा यस्ता कुकृत्य नभएका होइनन् । इमानदारी किसिमको प्रतिवेदन त कार्यान्वयनको साँसुरो कठघरामा सदैव निदाएर बस्याबस्यै हुन्छ । कार्यान्वयनको रूप कस्तो छ भने कुरा बाहिरका जनजनले छेस्को पनि अनुभूति गर्न पाउँदैनन् । यस्तै-यस्तै परिवेशमा अल्फरहेको देशमा पछिल्लोपटक न्यायिक सुधारको लागि सर्वोच्चकामाननीय न्यायाधीश हरिकृष्ण कार्कीको संयोजकत्वमा गठित समितिबाट प्रतिवेदन बुझेपछि सम्माननीय प्रधानन्यायाधीशज्युले प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने बचन दिनुभएको कुरा खबर बजारमा सार्वजनिक भएको छ र केही बुँदा सार्वजनिक पनि भएको छ । तथापि न्यायिक सुधारको विषयमा यो नै पहिलो प्रतिवेदन भने

होइन । न्यायिक सुधारको लागि भनेर योभन्दा अगाडि पनि थुप्रै समितिहरु गठन गरिएका थिए । ती समितिहरुबाट प्राप्त प्रतिवेदनहरूमा पनि अधिकांशरूपमा तिनै कुराहरु समेटिएका थिए, जुन कुराहरु वर्तमान समितिले पनि समेटेको छ भने कुराहरु सम्बन्धित जानकारहरुबाट र पहिलाका समितिहरूमा रहेका सदस्यहरुबाट पनि खबर बजारमा सार्वजनिक भएको छ । पहिलाका प्रतिवेदनहरुले पनि अधिकांशरूपमा अहिले देखाइएका विकृतिहरु पनि चित्रण गरिएकै हो भने अधिल्लो प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने कले छेकेको थियो र यो समितिहरु गठन गरेर प्रायः उही कुरा किन दोहोच्याउनुपन्यो भने जनजनको आंशकामा शंका गर्नुपर्ने ठाउँचाहिँ छैन । प्रधानन्यायाधीशको पदमा चोलेन्द्रशमशेर जबरालाई काम गर्ने अवधि अझै प्राप्त छ । विगतको तुलनामा भन्दा लामो अवधिसम्म न्यायपालिकाले प्रधानन्यायाधीशको नेतृत्व प्राप्त गरेको अवसर हो यो । झन्डै चार वर्ष अवधिसम्म सेवा प्रदान गर्ने अवसर प्राप्त गरेका प्रधानन्यायाधीशले इमानदारीपूर्वक चाहने हो भने न्यायपालिका र न्यायिक शुद्धता पूर्वावस्थामा फर्किन कर्ति पनि बेर लान्ने थिएन भने आशा प्रायः जनमत तथा सेवाग्राहीले गरेका थिए । जनमत र सेवाग्राहीले गरेको त्यो आशा आजको विन्दुसम्म आइपुढा देशको न्यायपालिकाबाट

सत्यतामा रुपान्तरण भएको
अनुभूति जनजनलाई हुन
सकेन । वास्तवमा न्यायिक
बेथितिलाई सत्यतामा रुपान्तरण
हुन प्रत्येक बेथितिमा कठोर
प्रहार गर्नुपर्ने हुन्छ । जबसम्म
आफ्ना र आफन्त अनि स्वार्थ
कोन्द्रित कार्यहरूमा रमाउने प्रचलन
कायम रहीहरन्छ तबसम्म यस्ता
र यस्ता खाले प्रतिवेदनले कुनै
निष्कर्ष र सही नतिजा निकाल्न
सघाउ पुऱ्याउँदैन । गलत भएको
देखिएको अवस्थामा आफन्तकै
विरुद्धमा भए पनि कठोर निर्णय
लिन सक्ने साहसी नेतृत्वको
अदालतमा मात्र होइन सबै ठाउँमा
आवश्यक छ ।

अदालतमा त्यस्तो किसिम्पको
नेतृत्वको आवश्यकताको
अनुभूति भएको धेरै समयदेखि
हो । प्रयः हरेक क्षेत्रका वर्तमान
नेतृत्वले म गर्न चाहन्छु तर
यसले र उसले रोकिदिन्छ भन्ने
गुनासा पनि यदाकदा नदेखिएको
र नसुनिएको होइन । नेतृत्व
तहले त्यस्ता गुनासो पोछ्ने नै
होइन । कस-कसले रोक्न खोजेको
हो त्यसका विरुद्ध पनि कठोर
प्रहार गर्न सक्नुपर्दछ । अहिल्या
नामको भारतीय टेलिसिरियलबाट
आफन्त मात्र होइन आफौ छोराले
गल्ती गरेमा पनि बाबुले कठोर
निर्णय लिनुपर्छ भन्ने शिक्षा
लिन सकिन्छ । जसमा राजाले
आफौ छोरोलाई युवराज भएको
दम्भमा शिक्षा दिने गुरुमाथि
अपमानजनक व्यवहार गरेका
कारण सात वर्षसम्म राज्यबाट
च्यत गराई कठोर दण्ड दिएका

थिए । हुन त यो सिरियल भारतीय
हो । त्यहाँ पनि यी सन्देश लागू
गर्न त्यहाँको सरकार असफल नै
देखिएको छ भने नेपालमा त्यो
सन्देशले तत्काल काम गरिहाल्छ
भने कल्पना गर्नु तत्कालको
लागि मूर्खताबाहेक केही
होइन । तथापि सन्देश ग्रहण गर्न
सक्ने क्षमता भएको नेतृत्व पन्यो
भने नसक्नेचाहिँ होइन ।

त्यति बेला वर्तमान
प्रधानन्यायाधीश नियुक्ति भएको
भोलिपलट्टै देशका तीनवटा राष्ट्रिय
छापाहरूमा न्यायपालिकासम्बन्धी
नै आलेखहरु एकैसाथ प्रकाशित
हुन्नुपोका थिए । ती आलेखकर्ताहरु
कानुनको शासनलाई जगेदेखि
बलियो बनाउने पक्षधरहु नै थिए ।
प्रथम महिला पूर्वप्रधानन्यायाधीश
सुशीला कार्कीदेखि सर्वोच्चकै
पूर्वन्यायाधीश बलराम केसीका
आलेखहरु त्यति बेला पनि
सार्वजनिक भएका थिए । त्यसको
साथसाथै त्यतिबेलान्यायपालिकाको
वर्तमान अवस्थालाई सुधार
गरिनुपर्ने सम्बन्धी सम्पादकीय
आलेखहरु पनि प्रशस्त छापिएका
थिए । वर्तमान प्रधानन्यायाधीशले
पदभार ग्रहण गरेपश्चात्
सञ्चारमाध्यमलगायत विभिन्न
अनौपचारिक र औपचारिक
बैठकहरूमा न्यायपालिकामा बृहत्
सुधारको खाँचो रहेको र विभिन्न
आवरणमा भूमिका खेलिरहेका
बिचौलियाहरूविरुद्ध कठोर पाइला
चाल्दै कुनै पनि किसिम्पको दबाव
र प्रलोभनविना न्यायपालिकालाई
वास्तविक न्यायपालिकाकै रुपमा
रुपान्तरण (लाई ३ पेजमा...)

अन्तराष्ट्रीय समाचार

चीनमा डुड्गा दुर्घटना
हुँदा द जनाको मृत्यु

रासस/सिन्हवा/नानिड, २६ साउन । दक्षिण चीनको गाइसी
भुआडको विहाई नगरको तटीय इलाकामा डुझ्या दुर्घटना हुँदा आठ
जनाको मृत्यु हुनुका साथै १३ जना घाइते भएका छन् । स्थानीय
अधिकारीका अनुसार माछा मार्न प्रयोग गरिएको उक्त डुझ्यामा ६१
जना सवार रहेका थिए । समुद्रमा माछा मारेर फक्नै क्रममा उक्त डुझ्या
दुर्घटनाप्रस्त भएको थियो । घाइतेलाई स्थानीय अस्पतालमा भर्ना
गरिएको छ । ज्यान जोगाउन समुद्रमा हाम फालेका अन्य व्यक्तिलाई
सकुशल उद्धार गरिएको थियो । डुझ्यामै सवार डुझ्याका मालिकलाई
स्थानीय प्रहरीले पक्ताउ गरेको छ । उक्त दुर्घटनाका बारेमा स्थानीय
प्रशासनले छानबिन शुरु गरेको छ ।

Bhumikasthan Municipality

Office of Municipal Executive

Nuwakot, Arghakhanchi

Date of publication: 11-08-2021 (2078-04-27)

1. A complete set of Bidding Documents may be purchased from the office Bhumikasthan Municipality, Nuwakot, Arghakhanchi by eligible Bidders on the submission of a written application, along with the copy of company/firm registration certificate, and upon payment of a non-refundable fee for tender documents as mentioned in the following table. Or

Bidder who chooses to submit their bid electronically may purchase the hard copy of the bidding documents as mentioned above or may download the bidding documents for e-submission from PPMO's Web Site www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost (as specified above) of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher should be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids.

Information to deposit the cost in the Bank:

Name of the Bank: Century Bank, Nuwakot, Arghakhanchi

Name of Office: Bhumikasthan Municipality

Rajaswa (Internal revenue) Account no. :0900000013GE Office Account no. 0900000004GE (Dharauti)

- Pre-bid meeting shall be held at Bhumikasthan Municipality, office of the Municipal Executive, Nuwakot, Arghakhanchi at 1:00 pm on 30-08-2020 (2077-05-14) - except Tender no 01/BMA/G/MSS/2078/079
- Sealed or electronic bids must be submitted to the office Bhumikasthan Municipality, Nuwakot, Arghakhanchi by hand/courier or through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp. Bids received after this deadline will be rejected. Bid Purchasing, submission and other bidding process option should be done according to Bid Document.
- Bidders other details are as given below:

Tender No.	Name of Project	Bid Price	Estimate cost (with Vat)/ Bundle	Bid Security Amount In NRs	Bid security valid period	last date of Bid purchas	last date of Bid submitted	Bid Open
01/BMA/G/MSS /2078/079	Procurement and Delivery of Medicine	NRs. 1000.00 (Not Refundable)		NRs. 37500	75 Days	25-08-2021 (2078-05-09)	26-08-2021 (2078-05-10) 12:00 noon	26-08-2021 (2078-05-10) 1:00 PM
02/BMA/W/B/2 078/079	Procurement of Coloured CGI sheet	NRs. 3000.00 (Not Refundable)	609 Bundle	NRs. 200000				
03/BMA/W/UP G/2078/079	Dharapani Kalleri Phalamchhili Asirkot Pyuthan Road Upgrading Works	NRs. 3000.00 (Not Refundable)	4876001.04	NRs. 125000	120	09-09-2021 (2078-05-24)	10-09-2021 (2078-05-25) 12:00 noon	10-09-2021 (2078-05-25) 1:00 PM
04/BMA/W/UP G/2078/079	Chheda Lamchi Ratamata Road Upgrading works	NRs. 3000.00 (Not Refundable)	4876772.67	NRs. 125000				

- The Employer reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the bids without assigning any reason, whatsoever.
- Other details are available on the E-Procurement Section of PPMO Web Site www.bolpatra.gov.np/egp and Bhumikasthan municipality Office web site: www.bhumikasthanmun.gov.np
- In Case of Tender no 01/BMA/G/MSS/2078/079 Bidders Should Purchase and submit their bids manually and not electronically.

कार्यान्वयनको.....

गराइङ्गाडने प्रतिबद्धता अभिव्यक्त भएको थियो । त्यात बेलाका अभिलेखहरु साक्षी किनाराका रुपमा दर्ज भएर अझे पनि उभिङ्गाडेका छन् । त्यो बेला न्यायिक शुद्धताको विषयलाई लिएर एउटा यस्तो समाचार खबर बजामा सार्वजनिक भएको थियो, जसले भन्दै-भन्दै अबचाहि न्यायपालिका बेतितिवरुद्ध खरो उत्तिंदै छ है भन्ने सन्देश प्रवाह गरेको थियो । 'न्यायाधीशहरु जिम्मेवारीमुक्त भन्ने शीर्षक र यसैसँग मिल्ने किसिमको शीर्षकको समाचारले त्यो बेला छापा, विद्युतीय र सामाजिक सञ्जालमा अघाउन्जेल स्थान ओगट्यो ।

अवैरैरुपमा चोरी निकासी भएको ३३ किलो सुन तथा सनम शाक्य हत्या काण्डसँग सम्बन्धित मुद्दाको विषयमा पेसी र सुनुवाइ व्यवस्थापनसम्बन्धमा भएका सम्भावित न्यायिक त्रुटिहरुलाई लिएर छानबिन गर्ने प्रयोजनको निमित्त भनि उच्च अदालत विराटनगरका पांचजना न्यायाधीशहरुलाई अनुसन्धानको लागि न्यायपरिषदा तानिएको उक्त समाचारको सार थियो । यसै विषयलाई लिएर यस मामिलामा उच्च अदालत विराटनगरका मुख्य न्यायाधीशलाई पनि जिम्मेवारीमुक्त गरी न्यायपरिषद्या हाजिर गणाङ्गाको कुरापनि सार्वजनिक भएको थियो ।

वर्तमान प्रधानन्यायाधीशको आफ्नो पद बहालीपछातृ न्यायपालिकामा देखिएको, भएको र हुनसक्ने विद्युतिहरुलाई निमित्यानै पार्ने उद्देश्यबाट गठन भएको सूक्ष्म निगरानी समितिको प्रतिवेदनको आधारमा उच्च अदालतका मुख्य न्यायाधीश र न्यायाधीशहरुलाई छानबिनको दायरामा ल्याइएको कारण जनाएको थियो ।

अदालतभित्र राजनीतिले प्रश्न पाउँदै गरेको अवस्थामा संसदीय सुनुवाइबाट अनुमोदन भएपछातृ पनि वर्तमान प्रधानन्यायाधीशलाई त्यति बेला सरकारलाई प्रतिनिधित्व गरेका दलको सदस्यबाटे प्रधानन्यायाधीशमा अनुमोदनको निर्णय हुम्गावै अन्तिम होइन गढबढ गरेमा अन्य विकल्प पनि छन् भनी अप्रत्यक्षरूपमा

महाभियोगको हतियार देखाएर प्रभावित गराउन खोजेको कुराते पनि त्यात बेला सर्वाधिक चर्चा पाएको थियो । विभिन्न दलका नेतृत्वहरुले न्यायपालिकालाई स्वतन्त्र राखिनुपर्दछ, कुनै पनि प्रकारको दबाव र हस्तक्षेपबाट न्यायिक क्षेत्रमा विचलन आउन दिनहुँदैन भन्ने कुराको जरि इयाली पिटाइएको भए तापनि त्यसको साथक नीति जापानी सत्ताहाल आवाहनको अनुसन्धानको लागि न्यायपरिषदा तानिएको उक्त समाचारको सार थियो । यसै विषयलाई लिएर यस मामिलामा उच्च अदालत विराटनगरका मुख्य न्यायाधीशलाई पनि जिम्मेवारीमुक्त गरी न्यायपरिषद्या हाजिर गणाङ्गाको कुरापनि सार्वजनिक भएको थियो ।

वर्तमान प्रधानन्यायाधीशको आफ्नो पद बहालीपछातृ न्यायपालिकामा देखिएको, भएको र हुनसक्ने विद्युतिहरुलाई निमित्यानै पार्ने उद्देश्यबाट गठन भएको सूक्ष्म निगरानी समितिको प्रतिवेदनको आधारमा उच्च अदालतका मुख्य न्यायाधीश र न्यायाधीशहरुलाई छानबिनको दायरामा ल्याइएको कारण जनाएको थियो । केही फैसलाहरु विवादको धेराभित्र रहेको समाचारहरु विवादको धेराभित्र रहेको शुरुवाती कालमा कहिलेकाही कसैले करै जानी वा जानी बाटो बिराएर कोही-कोही बाटौ बिराएर त्रुटी हुन गएको रहेछ भद्रैमा भविष्यमा पनि राम्रो गर्दै गर्दैन भनेर मान्यता राख्नुलाई उचित मानिन्दैन । यदि त्यस्ता व्यक्तिले मन, बचन र कर्मबाट आफूबाट पूर्वावस्थामा भएको त्रुटिलाई प्रतिवेदन कर्तव्याधीशले घूस खाएका छन् भन्ने मिल्छ ? भन्ने पत्रकारको प्रश्नमा त्यो भनेमा आफू पनि नहने र पत्रकार पनि नहने भनी दिएको जवाफलाई सर्वत्राको कसीमा मान्ने हो भन्ने न्यायपालिकाको विकृति कस्तोसँग भाँगिएको रहेछ भन्ने कुरा स्पष्ट हुँछ । तथापि समाननीयजूले प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नेदेखि लिएर कार्यान्वयन गर्नेसम्मका कुराहरुको प्रतिबद्धता देखाउनुभएकाले आशा गर्नै प्रायः सबै निदाउने गरेका न्यायिक प्रतिवेदनहरु कार्यान्वयनको कठघराबाट बिँचेर बाहिर निष्कर्षन् र न्यायिक व्येतिरामीय निर्मम प्रहार गर्ने तहमा आउनेछन् ।

ट्राईलेट सफा गराउनुहोस

हामीकहाँ जापनिज प्रविधिबाट सेफिट टंकी, रिज र ट्राईलेटको सिट फेर्नुको साथै रिज निकाले हालुका साथै बाथरम जाम भएमा प्रेसरद्वारा खाल्ने काम गरिन्छ र लाइन नभएको बेलामा पनि काम गरिन्छ ।

प्रो. अशोक

८८११४८८८८०३०

रियुश सेनेटरी

बुटवल-७ दिपनगर, रुपन्देही

ट्राईलेट सफा गराउनुहोस	
तपाईंको घरको शिट, नाली, जाम भयो भन्ने चिन्ता नालिनुहोस र सेनेटरी जगतमै बढी क्षमता, अत्याधिक प्रविधि, पावर फूल रोटर भ्याकुम पम्प, विजुली नचाहिने, चार हजार लिटर क्षमता भएको एक मात्र सेनेटरीलाई सम्पर्क गर्नुहोस । लोडसेडिङ्को बेला पनि सेवा दिइनेछ ।	स्टार्ट

सिद्धबाबा सेनेटरी

बुटवल-७, दीपनगर, रुपन्देही

फोन: ८८४४००२६२, ८८११४८४३२, ८८००८३६४०९

ट्राईलेट सफा गराउनु परेमा

स्याफ्टी ट्र्यॉकी रिज भरिएर शिटनाली जाम भएर समस्या परेको छ ?

यदी परेको छ भन्ने समस्या समाधान हामी गर्न्छ ।

प्रो. धर्मेन्द्र राना

८८१५४४८६८८८/८८०४४९३८८८

८८६०२११६९४८

गगान सेनेटरी

बुटवल-१०, सुखबानार

अस्पताल	देडक्स भैरहवा	रेडक्स भैरहवा	०९७-५२०६६३
लुम्बिनी अ. अस्पताल	५४०२००,५४०२०१	५२०९९३	०९

